

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 55 A Rok XIV

WARSZAWA

PIĄTEK

24 lutego

1939 R.

Cena 10 Gr.

w

BĄDZ DOBRY I UCZYNNY.
ŻYJESZ WSRÓD PRZYJACIÓŁ.

Henryk Rossmann.

Polskie Radio na cenzurowanym Współpraca poczty z P. K. O.

Budżet Min. Poczty i Telegrafów

Na czwartkowym przedpołudniowym posiedzeniu Sejmu rozpatrzono budżet Ministerstwa Poczty. W dyskusji poruszono sprawy radiofonizacji wsi, budowy odbiorników, programów Polskiego Radia. mówiono o pogłoskach jakoby w Radio zatrudniane były osoby nie aryjskiego pochodzenia. Zwrócono uwagę na ciężkie położenie pracowników pocztowych i domagano się podwyżki płac.

Pos. Rudnicki wystąpił przeciwko P. K. O. dowodząc, że skala świadczeń poczty na rzecz P. K. O. jest olbrzymia. Oblicza tę sumę na 13 do 15 milionów złotych, podczas gdy P. K. O. wpłaca

poczcie zaledwie 7 milionów 160 tysięcy złotych. Poczta pobiera opłaty manipulacyjne, ale przekazuje je P. K. O., mimo iż za wykonywane czynności bierze całkowitą odpowiedzialność. Opłaty te są w sumie znacznie wyższe od sumy, jaką poczta otrzymuje od P. K. O.

Zarzuca zbija wicemarszałek Jedynek, wykazując, że dochód w obrocie czekowym osiągnięty przez P. K. O. z opłat manipulacyjnych w r. 1937 wynoszący przeszło 7,5 miln. złotych nie może być utożsamiony z należytością, jaką P. K. O. powinno uiścić poczcie. Twierdzenie, że jest to dochód wypracowany tylko przez

poczcie, jest nie zgodny z rzeczywistością. Wspólna komisja ustaliła, że 24 proc. pracy przy wpłatach czekowych wykonuje poczta, a 76 proc. P. K. O. Przy wpłatach przypada na pocztę 48 proc. pracy, a na P. K. O. 52 proc.

Poczta za swe czynności związane z P. K. O. otrzymała w roku 1938 ponad 9 milionów złotych, co odpowiada połowie ogólnych kosztów administracyjnych tej instytucji. P. K. O. nie korzysta z żadnych ulg taryfowych ani nie otrzymuje rabatu od poczty za masowe zlecenia, ponadto corocznie wpłaca na rzecz urzędników pocztowych przeszło pół miliona złotych.

Następnie omawiano budżet Ministerstwa Sprawiedliwości.

Krwawe walki na froncie centralnym

Nowe akty terrorystyczne przeciw działaczom chińskim

SZANGHAJ, 23. 2. Dziś jeden po drugim dokonano w Szanghaju trzech aktów terrorystycznych przeciw działaczom chińskim, współpracującym z Japończykami. Wobec przypuszczeń, iż terroryści ukryli się na terenie koncesji międzynarodowej, władze tej koncesji zgodziły się na dokonanie masowej oblawy wśród zamieszka-

nych na terenie koncesji Chińczyków. W oblawie wzięło udział około 800 policjantów i żołnierzy; aresztowano ponad 200 Chińczyków, których jednak, po przesłuchaniu, z powodu braku poszlak, wypuszczono na wolność.

Cała kolonia międzynarodowa żyje pod wrażeniem tych wypadków, zagrażających poważnymi komplikacjami. Czynniki japońskie oskarżają władze koncesji, iż nie są one zdolne utrzymać porządku na podległym im terytorium.

od 2-ch dni na całym froncie Chin centralnych toczą się ożywione walki.

Oddziały chińskie, kontynuując ofensywę, wzięły szturmem m. Janpoton na szlaku kolei Kantun — Hankou. Na ulicach miasta pozostało ponad 300 zabitych Japończyków. Znaczne składy wojskowe trafiły do rąk chińskich.

Wogóle, operacje na frontach chińskich mimo, że mają charakter pojedynczych akcji bojowych, mają przebieg bardzo krwawy. Straty obu stron są znaczne.

Poczynając od 10 stycznia br. przez Szanghaj przewieziono ogółem ponad 23.500 urn, zawierających prochów żołnierzy i oficerów japońskich, poległych na frontach chińskich.

Wizyty na Zamku

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął we czwartek w obecności p. Marszałka Śmigłego-Rydza p. prezesa Rady Ministrów gen. Stawoja Składkowskiego, p. wicepremiera inż. Eug. Kwiatkowskiego i p. ministra spraw wojskowych gen. Tad. Kasprzyckiego.

STANOWISKO JAPONII

Rzecznik ministerstwa marynarki wiceadmiral Kanazawa oświadczył w związku z ostatnimi aktami terrorystycznymi w Szanghaju, że celem tej akcji jest przeciwstawienie się tendencjom pokojowym oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy Kuomintangiem, a komunistami chińskimi.

Rzecznik ministerstwa marynarki podkreślił, że japońskie czynniki wojskowe nie wierzą w dobrą wolę zarządu koncesji międzynarodowej, które usiłują przedstawić w fałszywym świetle przebieg ostatnich wydarzeń.

OŻYWIONE WALKI

Komunikat chiński donosi, że

Rozwiązanie parlamentu irackiego

BAGDAD, 23. 2. Parlament iracki został rozwiązany na skutek niemożności współpracy z rządem. Termin nowych wyborów nie został dotychczas ustalony.

Święto narodowe Estonii Program uroczystości w Polsce

W dniu dzisiejszym przypada doroczne święto narodowe Estonii, związanej węzłami długotrwałej przyjaźni z Polską. Społeczeństwo polskie dorocz-

nym zwyczajem uczci to święto zgodnie z programem opracowanym przez towarzystwo polsko-estonskie.

O godz. 8.05 zostanie nadana przez Polskie Radio pogadanka dla dzieci o Estonii.

W godzinach popołudniowych wygłosi przemówienie, poświęcone Estonii i stosunkom polsko-estonskim, przed mikrofonem rozgłośni warszawskiej poseł Estonii, minister Hans Markus.

Po przemówieniu kwartet Lemby nada audycję muzyki estońskiej.

Dnia 26 bm. o godz. 12-ej odbędzie się w sali rady miejskiej uroczysta akademія z okazji święta narodowego Estonii. Uroczystość tę zaszczyci swą obecnością minister pełnomocny Estonii p. Hans Markus.

Poza tym oddziały Towarzystwa Polsko - Estońskiego w Krakowie. Późniano Katowicach, Łodzi i Gdyni urządza również akademie.

Katastrofa łodzi motorowej

JEROZOLIMA, 23. 2. Na wybrzeżu palestyńskie w czasie burzy wyrzucona została łódź motorowa, którą trzej młodzi Amerykanie odbywali podróż dookoła świata. Jeden z nich utonął w katastrofie, a dwóch pozostałych uratowali Arabowie.

Ekspedycję swą rozpoczęli trzej Amerykanie w czerwcu r. ub. w Baltimore.

Przed 7 dniami motorówka wyruszyła z Aten na Cypr, burza jednak zapędziła ją na wybrzeża palestyńskie, gdzie też nastąpiła katastrofa.

Ś. P. HENRYK ROSSMANN

W sprawie kartelu żarówkowego Interpelacja posła Dudkiewicza

Pos. Dudkiewicz zgłosił interpelację do Ministra Przemysłu i Handlu oraz Min. Poczty i Telegr. w sprawie działalności koncernu Philipsa w Polsce.

P. Dudkiewicz podkreśla, iż: 1. Dotychczasowa polityka kartelu żarówkowego jest szkodliwa dla najwyższych interesów społecznych i państwowych naszego kraju.

2. Wskutek blokady patentowej cały przemysł radiowy oddany został w niewolę koncernu Philipsa, a tym samym nastąpiło sparalizowanie wszelkiego postępu technicznego w tej dziedzinie.

Wobec tego zapytuje pp. ministrów:

Jakie stanowisko zajęli wobec polityki kartelu żarówkowego? Czy wprowadzenie w błąd opi-

nił publicznej przez ogłaszanie cen nieistotnych jest dopuszczalne?

Czy ukrócona została szkodliwa działalność kartelu żarówkowego?

Czy wobec blokady patentowej rząd nie winien rozpatrzyć możliwości natychmiastowego wydania patentowej ustawy licencyjnej?

Czy winni działania na szkodę interesów państwowych i społecznych nadal mają korzystać ze specjalnych przywilejów importowych i przydziału zamówień państwowych?

Czy wiadomym jest pp. ministrom, że cena, płacona za lampy katodowe przez przemysł niezależny polski jest trzykrotnie wyższa od ceny, płaconej przez przemysł w innych krajach (np. w Szwecji).

Jakie środki pp. ministrowie mają zamiar zastosować dla ukroczenia tej anomalii?

Zydzi głosowali na Wołoszyna w wyborach na Karpatorusi

Jak donosi prasa ukraińska, w czasie ostatnich „wyborów“ na Rusi Podkarpackiej również zydzi głosowali gromadnie na listę Wołoszyna. Fakt ten budzi wśród Ukraińców wielki entuzjazm. Ta sama prasa przypomina przy tej sposobności, że Karpatorus jest jedyną spośród trzech republik tworzących obecne państwo czesko - słowackie, która nie wydała ustaw antyżydowskich. Tym też należy tłumaczyć entuzjazm żydów dla Wołoszyna.

Nie pozbawiony pikanterii jest tutaj jeden fakt: Ukraińcy sami przyznają, że zydzi dopiero w ostatnim czasie stali się wyznawcami Wołoszyna, podczas gdy

jeszcze niedawno byli gorącymi zwolennikami Węgier. Widać stąd, że zydzi jak zawsze opowiadają się po tej stronie, po której widzą swój interes. Głosując za Wołoszynem, chcą zabezpieczyć się przed ewentualnymi ustawami antyżydowskimi. (z. g.)

Twórca nowych myśli

Cechą odróżniającą nowoczesny nacjonalizm od nacjonalizmu doby ubiegłej, jest silne zaakcentowanie zagadnień społecznych. Nacjonalizm dawniejszy zwracał przede wszystkim uwagę na stosunek narodu do innych narodów, mniej wagi przywiązywał do struktury wewnętrznej narodu, zwłaszcza zaś do jego struktury społecznej. Występowało to może specjalnie jaskrawie w nacjonalizmie polskim, w nacjonalizmie narodu, pozbawionego własnego państwa. Jedynie Jan Ludwik Popławski był wyraziście dążeń społecznych, po jego śmierci o tych zagadnieniach zapomniano zupełnie.

Dopiero rozwój idei nacjonalistycznej w młodszym pokoleniu powojennym kieruje uwagę polskiego nacjonalizmu na zagadnienia społeczne. Tym człowiekiem, który pierw-

szly poszedł w tym kierunku, który pierwszy wysunął konieczność wielkich reform społecznych i gospodarczych, był Henryk Rossmann.

Pamiętam maj 1926 r. Organizująca wówczas młodzież robotniczą Zjednoczona Młodzież Wszepolska, wydała na dzień 1 maja odezwę, bardzo wyraźnie akcentującą konieczność reform społecznych. Jesień i zima 1926 r. przynosi silne akcenty społeczne w działalności Straży Narodowej. I tu i tam inicjatorem tego kierunku był Henryk Rossmann. Lato 1930 r. Świadomość konieczności głębokich reform społecznych, utrwała się w młodym pokoleniu coraz silniej. Wówczas znowu z inicjatywą Henryka Rossmanna rozpoczynają się prace nad formułowaniem programu społeczno - gospodarczego, programu głębokich reform.

Wiosna 1931 r. Powstaje deklaracja ideowa Obozu Narodowo - Radykalnego. Jest ona wynikiem prac ideowych, rozpoczętych jeszcze w lecie 1930 r. Zwolennikiem wysunięcia na plan pierwszy dążeń społecznych, był znowu Henryk Rossmann.

Jesień 1936 r. Przypominam sobie jedną z ostatnich rozmów, jaką miałem na terenie dzisiejszej redakcji „ABC“. Kolega Rossmann podkreślał wówczas konieczność wysunięcia hasła: „Praca dla wszystkich Polaków“. Za środek do realizacji, uważał tworzenie obozów pracy, do których mógłby się zgłosić każdy Polak i każdy otrzymałby w nich pracę.

Dziś, gdy mija druga rocznica Jego zgonu musimy stwierdzić, że rzucone przez niego hasła reform społecz-

nych i gospodarczych odniosły całkowite zwycięstwo. Z pojęciem narodowca łączą się coraz bardziej radykalizm społeczny i gospodarczy. Nawet ci, którzy tym hasłom byli niechętni, muszą się do nich przyznawać, którzy ich nie rozumieją głoszą je na zewnątrz. Najlepszym zaś wyrazem narodowego programu reform społecznych i gospodarczych staje się Oboz narodowo - radykalny, składający się z jego przyjaciel i uczniów.

Henryk Rossmann a czkolwiek sam mało pisał był właśnie tym istotnym inicjatorem, tym twórcą nowych myśli, które dziś odnoszą pełne zwycięstwo.

Jan Korolec

Czas
odnowić
prenumeratę
za miesiąc
MARZEC

Misja finansowa płk. Koca

Jak donosi „Słowo“ wileńskie płk. Adam Koc ma wkrótce wyjechać do Anglii a następnie do Stanów Zjednoczonych. Celem podróży płk. Koca jest zbadanie możliwości kredytowych na rynkach Anglii i USA.

